

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplannen Beemte Noord en de Bokkerij

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

12 december 2017 / projectnummer: 3193

1. Oordeel over het Milieueffectrapport (MER) en de aanvulling daarop

De gemeenten Apeldoorn en Epe willen elk voor een deel van hun buitengebied een nieuw bestemmingsplan vaststellen, te weten 'Beemte Noord' (gemeente Apeldoorn) en 'De Bokkerij' (gemeente Epe). In deze nieuwe plannen wordt aangesloten bij de bestemmingsplannen die al voor de rest van het buitengebied van deze gemeenten gelden of in procedure zijn. Ter onderbouwing van een besluit over deze nieuwe plannen is één gezamenlijk plan-MER opgesteld.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) signaleerde in een eerder advies (voorlopig advies d.d. 7 juli 2017) dat in het MER informatie ontbrak die essentieel is voor de besluitvorming. Zij adviseerde deze informatie aan te vullen voorafgaand aan de besluitvorming over het bestemmingsplan. Deze aanvulling is op 26 september 2017 aan de Commissie toegestuurd.

In dit advies geeft de Commissie aan of het MER en de aanvulling tezamen voldoende informatie bieden om goed onderbouwde besluiten te kunnen nemen.

Wat blijkt uit het MER en de aanvulling daarop?

Het MER brengt in beeld hoeveel en welke typen agrarische bedrijven in het buitengebied van de gemeente aanwezig zijn, en wat de milieugevolgen zijn van eventuele verdere groei van deze bedrijven. Het MER laat zien dat het onvoorwaardelijk uitbreiden van alle agrarische bouwvlakken (voor bedrijven binnen de gemeente Apeldoorn tot 1,5 hectare, voor bedrijven binnen de gemeente Epe met maximaal 10% van het bouwvlak) negatieve effecten kan hebben. Zo leidt uitstoot van stikstof tot aantasting van natuurwaarden in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden, zoals de Veluwe en de Rijntakken.

Uit de aanvulling blijkt dat slechts enkele bedrijven gebruik kunnen maken van de uitbreidingsruimte die de nieuwe bestemmingsplannen zouden bieden. In de aanvulling is op grond hiervan aangegeven dat het opvullen van de uitbreidingsruimte in het algemeen niet uitvoerbaar is zonder ongewenste toename van de stikstofdepositie. Zelfs het opvullen van de ruimte die de huidige bestemmingsplannen nog bieden blijkt voor een belangrijk deel niet uitvoerbaar te zijn.

Wat vindt de Commissie van het MER en de aanvulling?

In het oorspronkelijke MER was onvoldoende is onderbouwd dat (uitgaande van volledige opvulling van de bouwvlakken) een toename van stikstofdepositie op kwetsbare natuurgebieden kan worden voorkomen.

De aanvulling op het MER geeft meer duidelijkheid over de uitbreidingsmogelijkheden per bedrijf zonder dat de stikstofemissie toeneemt. Hieruit blijkt dat slechts een deel van de be-

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3193](https://www.commissiemer.nl) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

drijven gebruik kan maken van de geboden uitbreidingsmogelijkheden. In de aanvulling worden planologische maatregelen voorgesteld die leiden tot het op maat toekennen van uitbreidingsmogelijkheden. Deze aanbeveling geeft weliswaar de grondslag voor een uitvoerbaar alternatief, maar de Commissie constateert dat dit alternatief niet overeenkomt met de ontwerp-bestemmingsplannen.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel over het MER en de aanvulling toe. Per aspect is eerst een korte samenvatting gegeven van het oordeel over het MER en vervolgens wordt het oordeel over de aanvulling toegelicht. Voor een uitgebreide toelichting op het oordeel over het MER wordt verwezen naar het voorlopige toetsingsadvies van 7 juli 2017 dat als bijlage bij dit advies is gevoegd.

2.1 Stikstofdepositie

In het MER wordt ingegaan op de ligging van de buitengebieden ten opzichte van voor verzuuring gevoelige natuurgebieden. De plangebieden liggen op circa 1 km afstand van uitlopers van het Natura 2000-gebied Veluwe. Het 'Veluwemassief' ligt op circa 5 km afstand. Het Natura 2000-gebied de Rijntakken ligt op circa 4 km afstand.

De plannen kennen een wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding van het bouwvlak voor agrarische bedrijven onder voorwaarden. Bij Beemte-Noord kan uitgebreid worden tot 1,5 ha bouwvlak; bij De Bokkerij is uitbreiding met 10% van het bouwvlak mogelijk. In de Passende beoordeling is aangegeven dat de vergroting van de bouwvlakken zonder emissiebeperkende maatregelen niet leidt tot een uitvoerbaar plan.

Om dit knelpunt op te lossen wordt voorgesteld in het plan regels op te nemen die maatregelen voorschrijven om de ammoniakemissie van de bedrijven beperken (paragraaf 4.1.1, bladzijde 55 en verder van het oorspronkelijke MER). Er is in het MER echter geen duidelijkheid gegeven over welke maatregelen kunnen worden getroffen. Dit geldt in het bijzonder voor maatregelen in Beemte Noord. Evenmin is aangegeven hoe hierop kan worden gestuurd.

In de aanvulling is tabel A.1.3 nader onderbouwd en aangevuld met een nieuwe tabel A.1.4. Daarnaast zijn in de aanvulling de uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijbedrijven uitgewerkt. Geconcludeerd wordt dat beide bestemmingsplannen strikt genomen niet uitvoerbaar zijn, omdat voor het merendeel van de bedrijven niet voldoende interne salderingscapaciteit beschikbaar is om van de wijzigingsbevoegdheid gebruik te kunnen maken.

De Commissie concludeert dat het MER met de aanvulling een compleet en helder beeld geeft van de milieugevolgen van de in de ontwerp-bestemmingsplannen geboden uitbreidingsruimte voor veehouderijen. Hieruit blijkt echter ook dat slechts een klein aantal bedrijven daadwerkelijk gebruik zou kunnen maken van de geboden uitbreidingsruimte. Naar aanleiding hiervan wordt in hoofdstuk 6 van de aanvulling voorgesteld om voor de bedrijven die de wijzigingsbevoegdheid niet volledig kunnen benutten, uitbreidingsruimte op maat toe te kennen. De Commissie constateert dat hiermee enkele bouwstenen zijn aangedragen om te

komen tot een uitvoerbaar alternatief, maar dat dit alternatief niet overeenkomt met de ontwerp-bestemmingsplannen.

2.2 Verspreidingsberekeningen

Het MER bevat verspreidingsberekeningen voor de bepaling van met name de geurbelasting en de immissie van fijn stof bij daarvoor gevoelige objecten. De Commissie signaleerde dat in deze modellen een hogere ruwheidsfactor is toegepast dan gebruikelijk voor dit soort omgevingen, zonder dat dat afdoende is onderbouwd. Het toepassen van een hogere ruwheid kan al snel leiden tot een significant lagere berekende belasting met geur en fijn stof. Dit is vooral van belang bij objecten waar de belasting met geur en/of fijn stof kritisch is. De Commissie is van mening dat de situatie ter plaatse geen aanleiding geeft tot een dergelijke verhoging van de ruwheidsfactor.

In de aanvulling is een aanvullende onderbouwing opgenomen. De Commissie is van mening dat de beschrijving van de omgeving in deze aanvullende onderbouwing niet leidt tot de gehanteerde ruwheidsfactor.

- De Commissie beveelt aan de gehanteerde ruwheidsfactor in overeenstemming te brengen met de kenmerken van de omgeving.

2.3 Gezondheid

Zoals de Commissie in haar voorlopig advies heeft aangegeven is in het MER niet uitgegaan van de meest recente inzichten over de effecten van veehouderijen op de volksgezondheid. Het hanteren van een aandachtsgebied van 250 meter rond intensieve veehouderijen, waar in het MER van uit is gegaan, kan in sommige gevallen leiden tot een onderschatting van de mogelijke effecten.

Een betere inschatting en een goede visualisering kunnen worden verkregen op basis van een rekenmodel². Hiermee wordt de verspreiding van endotoxinen beoordeeld op basis van de verspreiding van fijn stof door veehouderijen.

- De Commissie beveelt aan om de meest recente inzichten uit het VGO-onderzoek te betrekken in de besluitvorming.

² Zie voetnoot 6 in het voorlopig toetsingsadvies; rapport 959, Wageningen, juni 2016

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeenten Apeldoorn en Epe

Bevoegd gezag: gemeenteraden van Apeldoorn en Epe

Besluit: vaststellen of wijzigen van bestemmingsplannen

Categorie Besluit m.e.r.: C14

Activiteit: De gemeenten Apeldoorn en Epe hebben het voornemen nieuwe bestemmingsplannen vast te stellen voor delen van hun buitengebieden. Ten behoeve van deze beide plannen wordt één gezamenlijke milieueffectrapportage opgesteld.

Procedurele gegevens:

Aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 21 december 2016

Kennisgeving MER: 11 januari 2017

Ter inzage legging MER: 12 januari 2017 t/m 22 februari 2017

Voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 7 juli 2017

Definitief toetsingsadvies uitgebracht: 12 december 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ing. J.H. Grit (secretaris)

dhr. drs. S.R.J. Jansen

dhr. ing. M.M.J. Pijnenburg

dhr. ing. R.H. Schokker

dhr. ir. J.H. van der Vlist (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiener.nl projectnummer [3193](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

